Lesvoorbeeld middenbouw: Waarom blijft een schip drijven?

Tijdens een les wereldoriëntatie onderzoeken leerlingen waarom sommige voorwerpen drijven en andere zinken. De leerkracht selecteert vooraf de woorden drijven, zinken, voorspellen, onderzoeken en vergelijken.

Inleiding: Wat denk jij dat er gebeurt?

De leerkracht laat een bak water zien met een steen, een houten blokje en een stukje aluminiumfolie. Ze vraagt: “Welk voorwerp blijft volgens jullie drijven? Wat voorspellen jullie?” De leerlingen vertellen elkaar in tweetallen wat ze denken en leggen uit waarom. De leerkracht verduidelijkt dat voorspellen betekent dat je vooraf vertelt wat je denkt dat er gaat gebeuren.

Kern: Woorden gebruiken tijdens onderzoek

In tweetallen onderzoeken leerlingen welke voorwerpen drijven en zinken. Ze voorspellen eerst wat er zal gebeuren, voeren de proef uit en vergelijken hun voorspellingen met de resultaten.

De leerkracht stimuleert het gebruik van de nieuwe woorden met vragen als: “Wat hadden jullie voorspeld?”, “Wat hebben jullie ontdekt?” en “Kunnen jullie de resultaten vergelijken?”

Wanneer een leerling zegt: “Ik dacht dat hij naar beneden zou gaan”, reageert de leerkracht: “Je voorspelde dus dat het voorwerp zou zinken. Klopte jouw voorspelling?” Zo worden de woorden verbonden aan concrete ervaringen en actief gebruikt.

Afsluiting en vervolg

De leerlingen bespreken hun ontdekkingen en schrijven enkele zinnen waarin ze de nieuwe woorden gebruiken. Tijdens een volgende onderzoeksles komen woorden als voorspellen, onderzoeken en vergelijken opnieuw terug, maar in een andere context.

Differentiatie

Leerlingen die ondersteuning nodig hebben, krijgen visuele ondersteuning en startzinnen, zoals: “Ik voorspel dat …, omdat …”. Voor verdieping vergelijken leerlingen verschillende materialen en onderbouwen ze hun voorspellingen.